

Otázky a odpovědi CEER pro občany

Poziční dokument CEER k samovýrobě energie u obnovitelných zdrojů

Září 2016

1 Co je samovýroba?

Samovýroba energie z obnovitelných zdrojů spočívá v lokálním využití elektřiny vyrobené v daném místě ze zdrojů energie, jako je sluneční, větrná či biomasa; např. elektřina vyrobená ve fotovoltaických panelech umístěných na střeše, která je odváděna do soukromé sítě spotřebitele, za účelem alespoň částečného snížení nákupu elektřiny ze sítě. Samovýroba se jeví jako přijatelný zvrát v odvětví energetiky; bude součástí odpovědi na náročné cíle pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů a také posunu od tradičního centralizovaného paradigmatu elektroenergetických soustav ke komplexnějšímu modelu. Z tohoto důvodu chce Rada evropských energetických regulátorů (CEER) být aktivním hráčem, který určí podmínky tak, aby samovýroba byla co nejefektivnější s cílem zužitkovat výhody a minimalizovat potenciální negativní dopad.

2 Co navrhuje poziční dokument pro samovýrobu?

CEER upozorňuje na skutečnost, že pro zachycení plné hodnoty samovýroby je nutná pečlivá analýza regulačního kontextu, ve kterém se odehrává (jedná se o rozvoj sítě a trhu, cenovou citlivost, flexibilitu, tarifní strukturu, atd.). Aby se zabránilo nežádoucím křížovým dotacím od běžných spotřebitelů k samovýrobcům, jsou klíčové obzvláště transparentní tarify odrážející náklady.

3 Jak toho dosáhnout?

Spotřebitelé, kteří jsou výlučně závislí na dodávce energie ze sítě, by neměli být nepřiměřeně znevýhodněni oproti těm spotřebitelům, kteří provozují vlastní výrobu, a všichni spotřebitelé by se měli vyrovnávat se stejnými cenovými signály. Jakmile se pasivní spotřebitelé rozhodnou pro vlastní výrobu, stanou se z nich aktivní výrobci a současně spotřebitelé, a získají tak další roli, tj. stanou se z nich účastníci trhu, což může znamenat další zodpovědnost, například pokud jde o měření spotřeby a vyrovnávání. Je třeba se vyhnout net meteringu¹, neboť to naznačuje, že skladovací kapacita systému je dostupná zdarma, není tak citlivá z hlediska optimální doby spotřeby a podkopává úsilí o zvýšení flexibility, jejíž vyhodnocovací mechanismy by měly být pro samovýrobce přístupné za stejných podmínek.

4 Proč je to důležité a jaký je dopad na zákazníky?

Samovýroba posiluje nezávislost zákazníků na dodávkách energie ze sítě: výběr a flexibilita se nyní rozšiřuje na malá výrobní zařízení, jejichž výkon může být z části skladován. Očekává se, že samovýroba přispěje ke snížení síťových ztrát, umožní pružnější reakci na poptávku, přinese úspory ve vyúčtování a přispěje ke snížení emisí CO₂. To také přináší výzvy pro provoz sítě a dlouhodobou ekonomickou udržitelnost, pokud by jejich náklady a přínosy neměly být spravedlivě rozděleny.

¹ Net metering je regulační rámec, v němž může být přebytek elektrické energie dodávané do sítě použit později k vyrovnání spotřeby v době, kdy v daném místě chybí nebo není dostatečná výroba energie z obnovitelných zdrojů.